

LIGJ
Nr. 9347, datë 24.2.2005

**PËR RATIFIKIMIN E “MARRËVESHJES NDËRMJET KËSHILLIT TË MINISTRAVE
TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË DHE QEVERISË SË REPUBLIKËS TË
MAQEDONISË PËR MBROJTJEN DHE ZHVILLIMIN E QËNDRUESHËM TË
LIQENIT TË OHRIT DHE TË PELLGUT TË TIJ UJËMBLEDHËS”**

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

**KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË**

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet “Marrëveshja ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Qeverisë së Republikës të Maqedonisë për mbrojtjen dhe zhvillimin e qëndrueshëm të liqenit të Ohrit dhe të pellgut të tij ujëmbledhës”, nënshkruar në Shkup më 17.6.2004.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.4502, datë 10.3.2005 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Alfred Moisiu**

MARRËVESHJE

**NDËRMJET KËSHILLIT TË MINISTRAVE TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË DHE
QEVERISË SË REPUBLIKËS TË MAQEDONISË PËR MBROJTJEN DHE ZHVILLIMIN E
QËNDRUESHËM TË LIQENIT TË OHRIT DHE PELLGUT TË TIJ UJËMBLEDHËS**

Këshilli i Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Qeveria e Republikës së Maqedonisë, këtu e më poshtë të quajtura Palë:

duke pasur parasysh rëndësinë lokale, rajonale dhe globale të liqenit të Ohrit si një zonë me vlera të jashtëzakonshme mjedisore, ekonomike, shkencore, estetike dhe kulturore,

të bindur se një marrëveshje ndërkombëtare është thelbësore për ruajtjen e këtyre vlerave për brezat e tanishëm dhe të ardhshëm, nëpërmjet një mënyre menaxhimi që u lejon Palëve të mbrojnë dhe ruajnë liqenin e Ohrit dhe pellgun e tij ujëmbledhës, duke mundësuar në të njëjtën kohë zhvillimin e qëndrueshëm të pellgut ujëmbledhës,

të ndërgjegjshëm për nevojën e përqaqjes së integruar të mbrojtjes së cilësisë së ujit dhe ruajtjes së integritetit të ekosistemeve tokësore dhe ujore të pellgut ujëmbledhës të liqenit të Ohrit,

duke njohur detyrimet përkatëse në veçanti ndaj Konventës për mbrojtjen e trashëgimisë botërore kulturore dhe natyrore, Konventës së OKB-së për diversitetin biologjik, Konventës për ligatinat me rëndësi ndërkombëtare, veçanërisht si habitate ujore (Konventa e Ramsar-it), Konventës për vlerësimin e ndikimit në mjedis në kontekst ndërkufitar (Konventa e Espoo-s), Konventës për akses në informacion, për pjesëmarrjen e publikut në vendimmarrje dhe akses në

drejtësi për çështjet mjedisore (Konventa e Aarhus-it), Konventës për ruajtjen e florës dhe faunës së egër dhe habitatet e tyre (Konventa e Bernës) dhe Konventës për ruajtjen e specieve migratore (Konventa e Bonn-it).

duke pasur parasysh memorandumun e mirëkuptimit midis Qeverisë shqiptare dhe Qeverisë maqedonase të nënshkruar më 29 nëntor 1996 “Për projektin e ruajtjes së liqenit të Ohrit” dhe memorandumun e mirëkuptimit të nënshkruar më 7 shtator 2000 “Për bashkëpunimin në fushën e mbrojtjes së mjedisit dhe zhvillimit të qëndrueshëm midis Ministrisë Maqedonase të Mjedisit dhe Planifikimit Fizik dhe Agjencisë Kombëtare të Mjedisit të Shqipërisë,

duke synuar të thellojnë më tej bashkëpunimin në mbrojtje të liqenit të Ohrit e të pellgut të tij ujëmbledhës, mbështetur edhe në përvojën e fituar nëpërmjet ndërtimit të sistemit të kolektorit dhe facilitetet e tjera shoqëruese gjatë zbatimit të projektit për mbrojtjen e liqenit të Ohrit,

bien dakord si vijon:

Neni 1 **Objektivat bazë**

Individualisht dhe në bashkëpunim, Palët do të punojnë që:

1. për liqenin e Ohrit dhe pellgun e tij ujëmbledhës, të sigurohet mbrojtje e njëjtë, e integruar dhe zhvillimi i qëndrueshëm sipas normave dhe standardeve të Bashkimit Europian;
2. gjithë liqeni dhe pellgu i tij ujëmbledhës të marrë statusin e trashëgimisë botërore natyrore dhe kulturore, si dhe statusin “Rezervë e biosferës” të UNESCO-s;
3. të përgatisin kushtet për miratimin e propozimit të Këshillit të Europës që zona e Ohër-Prespë të caktohet si një nga dy eurorajonet e vetme të Europës Juglindore.

Neni 2 **Përkufizime**

Për efekt të kësaj Marrëveshjeje:

1. “Pellgu ujëmbledhës i liqenit të Ohrit” i referohet atyre zonave rrethuese ujëmbledhëse, përfshirë edhe liqenin e Prespës, të cilat gjenden brenda kufijve territorialë të Palëve të kësaj Marrëveshjeje.

2. “Organizma dypalëshe” i referohet atyre organizmave dypalëshe (nga të dyja Palët) të krijuara si pjesë të projektit të ruajtjes së liqenit të Ohrit dhe përfshin task-forcën e monitorimit të liqenit të Ohrit, Komitetin e Menaxhimit të Pellgut Ujëmbledhës, Komitetin e Peshkimit, si dhe Komitetin e Koordinimit të Parkut të Prespës, si dhe çdo organizëm tjetër të krijuar nga Palët që merret me përdorimin e tokës ose me funksione, ose me përgjegjësi të menaxhimit mjedisor në pellgun ujëmbledhës të liqenit të Ohrit.

Neni 3 **Detyrime të përgjithshme**

1. Për arritjen e synimeve të nenit 1, Palët do të marrin masat e nevojshme, individualisht ose në bashkëpunim:

- a) për të parandaluar, kontrolluar dhe pakësuar ndotjen e ujërave në pellgun ujëmbledhës;
- b) për të mbrojtur tokën nga erozioni, varfërimi, infeksionet dhe ndotjet;
- c) për të ruajtur biodiversitetin, duke mbrojtur sidomos speciet endemike, të rralla, të kërcënuara apo të rrezikuara të florës dhe faunës;
- d) për të parandaluar futjen dhe riprodhimin e specieve, bimëve dhe kafshëve joautoktone;
- e) për të siguruar përdorimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore të pellgut ujëmbledhës;

f) për të shmangur çdo dëmtim serioz të vlerave kulturore dhe peizazheve natyrore;
g) për të parandaluar dhe kontrolluar veprimtaritë ekonomike, të cilat shkaktojnë ose mund të shkaktojnë pasoja negative në pellgun ujëmbledhës të liqenit.

2. Për këtë qëllim, secila nga Palët:

a) do të realizojë harmonizimin e kriterëve dhe standardeve, të strategjive dhe rregulloreve në përgatitjen e planeve të zhvillimit urban, të rregullimit të territorit dhe në planet e përdorimit të tokës bujqësore, për të siguruar administrimin e tokës së pellgut ujëmbledhës sipas parimit të zhvillimit të qëndrueshëm;

b) do të miratojë dhe zbatojë me rigorozitet standardet dhe kriteret mjedisore të pellgut ujëmbledhës të përshkruara në nenin 4;

c) do të shpejtojë realizimin e plotë dhe efektiv të të drejtave të çdo individi të komunitetit të pellgut ujëmbledhës për informacion mjedisor, për pjesëmarrjen publike në vendimmarrje për çështje të mjedisit dhe për t'iu drejtuar gjykatës për çështje të mjedisit;

d) do të vendosë dhe përdorë një sistem efektiv monitorimi për të mbajtur nën kontroll gjendjen dhe cilësinë e liqenit dhe të pellgut ujëmbledhës.

Neni 4

Standardet dhe kriteret mjedisore të pellgut ujëmbledhës të liqenit të Ohrit

1. Palët e kësaj Marrëveshjeje, me ndihmën e Komitetit, siç është përshkruar në nenin 5, do të vendosin kriterë, standarde, kufij dhe objektiva të sakta për mbrojtjen, ruajtjen dhe zhvillimin e qëndrueshëm të pellgut ujëmbledhës të liqenit të Ohrit në mënyrë që të arrijnë objektivat bazë të nenit 1.

2. Për këtë qëllim, ato do të hartojnë dokumente teknike të veçanta, të cilat:

a) zbatojnë angazhimet ligjore për aplikimin e normave dhe standardeve ndërkombëtare dhe atyre të Bashkimit Europian për mbrojtjen dhe ruajtjen e liqenit dhe të pellgut ujëmbledhës;

b) përshtatin standardet dhe kriteret mjedisore kombëtare me kushtet dhe kërkesat lokale të pellgut ujëmbledhës;

c) kërkojnë përdorimin e teknologjive më të mira të disponueshme dhe praktika mjedisore bashkëkohore.

Neni 5

Komiteti i menaxhimit të pellgut ujëmbledhës të liqenit të Ohrit

1. Në mënyrë që të sigurohet me efektivitet në arritjen e synimeve dhe angazhimeve të specifikuar në këtë Marrëveshje, Palët bien dakord të krijojnë Komitetin e liqenit dhe pellgut të tij ujëmbledhës;

2. Si organizëm dypalësh, Komiteti:

- monitoron ecurinë e veprimtarive për mbrojtjen e liqenit dhe të pellgut të tij ujëmbledhës;

- u sugjeron Palëve masa e veprime të nevojshme për zbatimin e Marrëveshjes, i fton ato në bashkëpunime, koordinime e projekte të përbashkëta;

- evidenton veprime e qëndrime të tyre, që bien ndesh me këtë Marrëveshje.

3. Komiteti do të përbëhet nga një numër i barabartë anëtarësh nga secila Palë. Komiteti do të përfshijë tre titullarë të organeve shtetërore qendrore të emëruar nga qeveritë përkatëse, tre titullarë të qeverisjeve vendore dhe një përfaqësues i shoqërisë civile. Në përbërje të tij do të ketë një përfaqësues të komunitetit ndërkombëtar të donatorëve, pa të drejtë vote.

4. Në varësi të tematikës së takimit, Komiteti fton ekspertë të fushave përkatëse në takimet e tij.

5. Komiteti mbledhet në mbledhje të zakonshme një herë në gjashtë muaj. Një mbledhje e tij e jashtëzakonshme mund të thirret me kërkesën e shumicës së thjeshtë të anëtarëve të tij.

Mbledhjet zhvillohen një herë në Shqipëri dhe një herë në Maqedoni.

6. Në mbledhjen e tij të parë Komiteti cakton kryetarin e sekretarin, miraton rregulloren e brendshme të organizimit e të funksionimit të tij, si dhe të sekretariatit në vartësi të tij. Një kopje e këtyre rregulloreve u jepet Palëve. Kryetari dhe sekretari kanë mandat njëvjeçar dhe me rotacion të Palëve.

7. Komiteti do të shërbejë në kapacitetin e një organizmi dypalësh, i cili do të mbajë lidhje me donatorët në mënyrë për të përfutur projekte dhe donacione të cilat do të përdoren për implementimin e kësaj Marrëveshjeje.

8. Komiteti harton dhe publikon raportin vjetor të gjendjes së mjedisit për zonën e pellgut ujëmbledhës, në të cilin ka një rubrikë ku pasqyrohet puna e tij.

9. Komiteti do të formohet brenda tre muajsh nga shkëmbimi i instrumentit për ratifikimin e Marrëveshjes ndërmjet dy Palëve.

Neni 6

Funksione specifike të Komitetit

Komiteti ndihmon Palët për:

a) hartimin dhe zbatimin e standardeve, kriterëve mjedisore dhe kërkesave të zhvillimit të qëndrueshëm në bazë të të cilave realizohet mbrojtja e integruar e liqenit dhe e pellgut të tij ujëmbledhës, si dhe mbrojtja e veçantë e tokës, ujit, ajrit, burimeve natyrore, diversitetit biologjik, mjediseve urbane, peizazheve natyrore dhe vlerave kulturore;

b) plotësimin e kuadrit ligjor rregullator për zonën e pellgut ujëmbledhës;

c) hartimin dhe zbatimin e strategjive, programeve dhe planeve të veprimit që do të zbatohen në liqen e në pellgun ujëmbledhës;

d) hartimin e programit dhe zbatimin e sistemeve të efektshme të monitorimit për të mbajtur nën kontroll gjendjen e mjedisit dhe cilësinë e liqenit e të pellgut ujëmbledhës;

e) grumbullimin, përpunimin dhe publikimin e informacionit mjedisor mbi liqenin e Ohrit dhe pellgun e tij ujëmbledhës;

f) përgatitjen e aktiviteteve për krijimin e kushteve për caktimin e zonës Prespë-Ohër si një nga dy zonat e vetme eurorajone në Europën Juglindore;

g) rritjen e pjesëmarrjes së publikut, të OJF-ve dhe të faktorëve të tjerë në mbrojtje të liqenit e të pellgut ujëmbledhës.

2. Komiteti i jep rekomandime dhe opinione secilës Palë mbi bazën e marrjes së opinionit paraprak nga nënkomitetet e përbashkëta për zonat specifike për të zbatuar kërkesat e kësaj Marrëveshjeje dhe për të forcuar efikasitetin kundrejt:

i) planeve territoriale të pjesës përkatëse të pellgut ujëmbledhës të liqenit të Ohrit;

ii) statusit të masave legislative dhe rregullatore të lidhura me pellgun ujëmbledhës të liqenit të Ohrit;

iii) programeve përkatëse të zhvillimit, politikave dhe vendimeve të qeverisjes qendrore dhe asaj vendore, të cilat prekin ose mund të prekin qëllimet dhe objektivat e kësaj Marrëveshjeje.

3. Komiteti grumbullon çdo informacion ekzistues që lidhet me liqenin dhe pellgun ujëmbledhës, kërkon dhe merr propozime nga organet shtetërore, nga organizmat dypalëshe dhe nga OJF-të për të përmirësuar punën e tij dhe për të rritur angazhimet e Palëve për zbatimin e Marrëveshjes.

Neni 7

Vendimet e Komitetit

1. Komiteti i merr vendimet me konsensus. Në rast se konsensusi nuk arrihet, Palët do t'ia referojnë çështjen për zgjidhje qeverive respektive.

2. Komiteti ua dërgon vendimet e tij Palëve në formën e rekomandimeve duke përcaktuar edhe kohën e zbatimit.

3. Çdo Palë zbaton vendimet e Komitetit në përputhje me ligjet kombëtare dhe i raporton rregullisht Komitetit për masat që ka marrë për zbatimin e tij.

4. Kur një Palë nuk është në gjendje ose është pjesërisht në gjendje të zbatojë vendimin, njofton Komitetin duke dhënë arsyet e moszbatimit dhe propozon mënyrat dhe kohën e zbatimit.

5. Komiteti mban regjistrin e vendimeve që ka miratuar.

Neni 8

Sekretariati i Komitetit

1. Në kryerjen e detyrave të tij, Komiteti ndihmohet nga sekretariati.

2. Sekretariati është organizëm teknik në varësi të Komitetit, që vepron në emër dhe për llogari të tij. Ai ka për detyrë:

a) të përgatisë mbledhjet e Komitetit;

b) të hartojë dhe administrojë dokumentacionin ku pasqyrohet veprimtaria e Komitetit dhe e vetë sekretariatit;

c) të hartojë, shpërndajë dhe ndjekë zbatimin e vendimeve të Komitetit;

d) të grumbullojë dhe përpunojë të dhënat dhe informacionet;

e) të përgatisë studime, analiza dhe projekte;

f) të publikojë dhe shpërndajë materialet e mbledhjeve;

g) të realizojë lidhjet e Komitetit me organet qendrore dhe vendore të Palëve, me organizmat dypalëshe, me institucionet kërkimore-shkencore të Palëve, me OJF-të, me donatorët dhe me organizma mjedisore ndërkombëtare;

h) të mbajë dokumentacionin ekonomik-financiar;

i) të kryejë veprimtari sensibilizuese dhe ndërgjegjësuese;

j) të kryejë detyrat që përcaktohen në rregulloren e tij të brendshme, si dhe detyra të tjera që i ngarkon Komiteti sipas rastit.

3. Përgjegjësi i sekretariatit është sekretari i Komitetit.

4. Sekretariati paraqet raportin e punës së tij për periudhën midis dy mbledhjeve e në çdo mbledhje të Komitetit.

5. Sekretariati përbëhet nga të paktën 1 ekspert prej secilës prej Palëve.

6. Sekretariati vendoset në qytetin e Ohrit.

7. Shpenzimet për selinë ku vendoset dhe mirëmbajtjen e saj përballohen nga Pala maqedonase.

8. Pajisjet dhe çdo mjet ose e mirë tjetër teknike e nevojshme për kushte të përshtatshme për fillimin e punës së sekretariatit përballohen nga Pala maqedonase.

9. Çdo Palë përballon koston financiare të përfaqësuesve të vet që ka caktuar si anëtarë të sekretariatit.

10. Secila Palë është e detyruar të përcaktojë një buxhet për mbulimin e shpenzimeve të përbashkëta që dalin nga puna e rregullt e sekretariatit.

Neni 9

Shpenzimet

1. Çdo Palë do të përballojë shpenzimet e pjesëmarrjes së përfaqësuesve të saj në mbledhjet e Komitetit.

2. Pala në territorin e së cilës zhvillohet takimi i Komitetit përballon shpenzimet e mbledhjes.

Neni 10

Ndryshimet në këtë Marrëveshje

1. Secila Palë mund të propozojë ndryshime në këtë Marrëveshje.
2. Propozimet për ndryshime do të shqyrtohen në mbledhjen vjetore të Komitetit ose në një mbledhje të jashtëzakonshme të tij, e thirrur enkas për këtë qëllim.
3. Një ndryshim i Marrëveshjes së tanishme do të hyjë në fuqi për Palët pas shkëmbimit të instrumenteve të tyre të pranimi të ndryshimit.

Neni 11

Zgjidhja e mosmarrëveshjeve

1. Në rastin e një mosmarrëveshjeje midis Palëve në lidhje me interpretimin apo zbatimin e kësaj Marrëveshjeje, Palët do të kërkojnë një zgjidhje nëpërmjet negocimit apo çdo mjeti tjetër të zgjidhjes së mosmarrëveshjeve që është e pranueshme për to.
2. Kur Palët nuk arrijnë një zgjidhje në përputhje me pikën 1 të këtij neni, mosmarrëveshja do të zgjidhet nëpërmjet kanaleve diplomatike.

Neni 12

Hyrja në fuqi dhe pranimi

Kjo Marrëveshje do të hyjë në fuqi ditën e marrjes së njoftimit të fundit me shkrim nëpërmjet të cilit Palët njoftojnë hyrjen në fuqi të ligjit që ratifikon këtë Marrëveshje.

Neni 13

Kohëzgjatja e Marrëveshjes

Kjo Marrëveshje do të qëndrojë në fuqi për një kohë të pakufizuar derisa njëra nga Palët, nëpërmjet kanaleve diplomatike, do të njoftojë dëshirën e saj për ta ndërprerë atë. Në këtë rast, Marrëveshja do të përfundojë gjashtë muaj pas datës së këtij njoftimi të shkruar. Përveç rasteve kur bihet dakord ndryshe, ky përfundim nuk do të prekë vlefshmërinë e çdo marrëveshjeje apo projekti të arritur në zbatim të kësaj Marrëveshjeje.

Neni 14

Teksti autentik

Kjo Marrëveshje është hartuar në anglisht, shqip dhe maqedonisht. Në rastin e ndryshimeve ndërmjet teksteve, versioni anglisht do të merret si autentik.

Nënshkruesit e mëposhtëm të pranishëm, me autorizimin e duhur për të nënshkruar, kanë nënshkruar këtë Marrëveshje.

Nënshkruar në Shkup më 17.6.2004.